

Студијски програм: Дефектологија			
Назив предмета: ФОРЕНЗИКА ГЛАСА И ГОВОРА			
Наставник/наставници: Миа М. Шешум, Љубица С. Исаковић, Марина Н. Радић Шестић			
Статус предмета: Изборни предмет модула Сметње и поремећаји слуха			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: нема			
Циљ предмета Циљ предмета је обучавање студената да стечена знања из области језика, гласа, говора и слуха и њихове патологије примењују у сврхе форензичких испитивања. Студенти ће се захваљујући овом предмету упознати са основама функционисања форензике гласа и говора, захтевима и условима за њено спровођење, њеним могућностима и ограничењима, као и значајности њене примене.			
Исход предмета Стечена применљива знања о најважнијим аспектима форензичке анализе гласа и говора, који се односе на њене теоријске основе, техничке захтеве, израду тестовног материјала, поступак узорковања, анализу гласа и говора, израду извештаја и формирање стручног мишљења. Знања која су стечена у оквиру овог предмета омогућиће потребну основу студентима да се самостално, или у оквиру референтних институција посвете форензици гласа и говора на практичном и теоријским нивоу.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Форензика: појам, дисциплине, могућности, ограничења; развој форензике у свету и у Србији. Теоријске основе форензике гласа и говора. Историјски преглед развоја форензике гласа и говора. Примена форензике гласа и говора, савремене методе у форензици гласа и говора: могућности и ограничења. Законске основе вештачења гласа и говора у Србији и у иностранству: сличности и разлике. Компетенције вештака и технички захтеви за спровођење форензичких испитивања гласа и говора. Квалитет говорног узорка неопходан за анализу, прелиминарна анализа говорног узорка. Методологија узорковања говора. Утицај спољашњих и унутрашњих фактора на квалитет говорног узорка и резултате форензичке анализе. Интраперсоналне и интерперсоналне варијације. Акустика говорног сигнала. Форензички маркери и њихов појединачни значај за форензичку анализу гласа и говора. Сегменти и супрасегменти говора као параметри у форензичкој анализи. Значајност патологије говора и одступања непатолошког типа за форензичку анализу гласа и говора. Формирање извештаја и стручног мишљења, поступање вештака на суду. <i>Практична настава</i> Симулација реалних услова форензичког испитивања гласа и говора. Процењивање говорног материјала. Креирање тестовног материјала. Анализа и поређење основног гласа, форманата и концентрата шума. Анализа ефеката коартикулације на акустичку структуру гласова. Поређење гласа и говора истих и/или различитих говорника. Упознавање са лабораторијским условима рада вештака за глас и говор у референтној установи.			
Литература 1. Šešum, M. (2009). Forenzička fonetika- identifikacija govornika. <i>Stručna edukacija zdravstvenih radnika Doma zdravlja Niš</i> . Zavod za psihofiziološke poremećaje i govornu patologiju „Prof. dr Cvetko Brajović“, oktobar- decembar. Beograd. 2. Šešum, M. (2013). Komparativna analiza formantnih struktura glasova sestara i glasova monozigotnih bliznakinja. <i>Beogradska defektološka škola</i> , 19(3), 515-527. 3. Šešum, M., i Kovačević, J. (2015). Forenzička fonetika. <i>Vodič za primenu Zakonika o krivičnom postupku Republike Srbije</i> . Grafolik, ISBN 978-86-919193-0-6. 4. Шешум, М. (2020). Форензичко рачуноводство: истражне радње, људски фактор и примењени алати. Монографија у процесу објављивања, у саиздању Факултета организационих наука БУ и Криминалистичко-полицијског универзитета. 5. Kovačević, J., i Šešum, M. (2012). Uticaj mehaničke modifikacije govora na akustičku strukturu govornih segmenata. 56. <i>Konferencija ETRAN</i> , 11-14. jun, Zlatibor. ISBN 978-86-80509-67-9. 6. Ivanović, M., i Šešum, M. (2009). Jedan tip regionalne redukcije neaccentovanih slogova kao forenzički marker. 53. <i>Konferencija ETRAN</i> , 15-18.jun, Vrnjačka Banja. 7. Rose, P. (2002). <i>Forensic Speaker Identification</i> . London and New York, Taylor & Francis (pp. 25-68). ISBN 0-415-27182-7 8. Koenig, B. E. (1986). Spectrographic voice identification: A forensic survey. <i>The Journal of the Acoustical Society of America</i> , 79(6), 2088-2090. doi:10.1121/1.393170. 9. Hughes, V., Foulkes, P., & Wood, S. (2016). Strength of forensic voice comparison evidence from the acoustics of filled pauses. <i>International Journal of Speech, Language and the Law</i> , 99-132.			
Број часова активне наставе 4	Теоријска настава: 2	Практична настава: 2	
Методе извођења наставе Теоријска настава, практична настава, интерактивна настава уз употребу комерцијалних програма који налазе своју примену у форензици гласа и говора (Sound Forge, Praat).			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава	20	усмени испит	50
колоквијум-и		презентација самосталног рада	20
семинар-и			